

Projekt

UCHWAŁA NR
Rady Powiatu Stargardzkiego
z dnia

w sprawie przyjęcia sprawozdania Zarządu Powiatu z realizacji „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018”

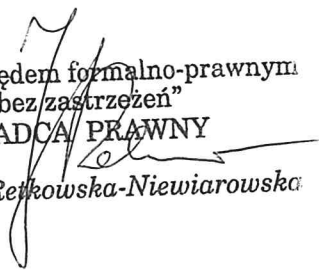
Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 814 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się sprawozdanie Zarządu Powiatu z realizacji „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018” obejmującego lata 2015-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Stargardzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

„Pod względem formalno-prawnym
bez zastrzeżeń”
RADCA PRAWNY

Jolanta Rejkowska-Niewiarowska

Uzasadnienie

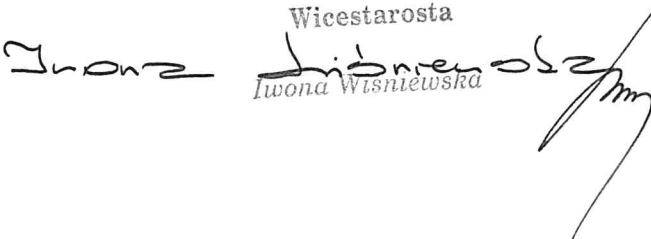
Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 814 z późn. zm.) powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponagminnym w zakresie kultury i ochrony dóbr kultury.

Powiat Stargardzki posiada „Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018” przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Stargardzkiego nr IX/126/15 z dnia 30 września 2015 roku. Program został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 października 2015 roku, poz. 4161.

Zgodnie z art.87 ust.5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) z realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Zarząd Powiatu sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Powiatu. Niniejsze sprawozdanie obejmuje lata 2015-2016. W sprawozdaniu ujęto stan realizacji oraz działania podejmowane w celu ochrony dziedzictwa kulturowego, wynikające z przyjętych w Programie głównych celów.

W związku z powyższym wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

Wicestarosta
Iwona Wisniewska

Załącznik do uchwały nr
Rady Powiatu Stargardzkiego
z dnia

**Sprawozdanie Zarządu Powiatu z realizacji
„Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami
Powiatu Stargardzkiego na lata 2015 – 2018”
za lata 2015 - 2016**

Stargard, kwiecień 2017r.

Wstęp

Obowiązek opracowania i wdrożenia programów opieki nad zabytkami wynika z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.).

Celem programów opieki nad zabytkami, zatwierdzanych przez samorządy wojewódzkie, powiatowe i gminne jest:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- 2) uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- 5) podejmowanie zadań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem zabytków.

W świetle powyższych wytycznych, opracowano dokument, przedmiotem którego jest ochrona dziedzictwa kulturowego znajdującego się w granicach administracyjnych Powiatu Stargardzkiego.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Rada Powiatu Stargardzkiego uchwałą nr IX/126/15 z dnia 30 września 2015 roku przyjęła „Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018”, Program został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 października 2015 roku, poz. 4161.

Realizując obowiązek wynikający z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Zarząd Powiatu Stargardzkiego przedstawia sprawozdanie z realizacji programu obejmującego lata 2015-2016. W sprawozdaniu ujęto stan realizacji oraz działania

podejmowane w celu ochrony dziedzictwa kulturowego, wynikające z przyjętych w Programie głównych celów, którymi są:

CEL PRIORYTETOWY 1: świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

Lp.	Działanie	Podmiot współdziałający	Termin
1.	Realizowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (głównie w zakresie charakteru i funkcji zabudowy – promocja kontynuacji i wdrażania tradycji 'budowlanej)	Prywatni inwestorzy, Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa	2015-2018
2.	Ustanowienie społecznych opiekunów zabytków w ramach realizacji zadań własnych powiatu; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków	Mieszkańcy Powiatu, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	2015-2018
3.	Finansowanie prac remontowo – konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu	Wydział Oświaty, Kultury i Sportu; Wydział Planowania i Rozwoju	2015-2018
4.	Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie powiatu	Zespół powołany przez Zarząd	2015-2018
5.	Stworzenie oferty nieruchomości zabytkowych – do sprzedaży, dzierżawy osobom, które będą chciały sfinansować ich rewaloryzację, remont itd.	Wydział Gospodarki Nieruchomościami	2015-2018

CEL PRIORYTETOWY 2: popularyzacja i promocja dziedzictwa kulturowego regionu i edukacja na temat dziedzictwa kulturowego regionu.

Lp.	Działanie	Podmiot współdziałający	Termin
1.	Aktualizacja informacji o najcenniejszych zabytkach z terenu powiatu na stronie internetowej powiatu/gmin	Wydział Promocji; Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	2015-2018
2.	Wprowadzenie problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do programu edukacji szkolnej, organizacja spotkań	Szkoły, Muzeum Archeologiczno-Historyczne,	2015- 2018

	muzealnych, spacerów historycznych itp.	Wojewódzki Konserwator Zabytków	
3.	Prowadzenie dokumentacji fotograficznej zabytków ruchomych i nieruchomych i krajobrazu kulturowego powiatu stargardzkiego	Pasjonaci fotografii, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w zakresie ochrony zabytków i turystyki, Wydział Promocji	2015-2018
4.	Inicjowanie tworzenia nowych szlaków tematycznych i kulturowych i włączanie ich w sieć istniejących szlaków o zasięgu ponadregionalnym	Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w zakresie turystyki	2015-2018
5.	Organizowanie wycieczek studyjnych, prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych, organizowanie konkursów związanych z tematyką zabytków w regionie	Szkoły, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w zakresie turystyki	2015-2018

CEL PRIORYTETOWY 3: wspieranie działań społeczności lokalnej na rzecz ochrony środowiska kulturowego oraz uzgadnianie działań z zakresu opieki nad zabytkami na terenie powiatu.

Lp.	Działanie	Podmiot współdziałający	Termin
1.	Monitoring sporządzania gminnych ewidencji zabytków	JST, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	2015-2018
2.	Konsultacje z przedstawicielami gmin w celu wypracowania wspólnej polityki ochrony dziedzictwa kulturowego	JST, Zespół powołany przez Zarząd	2015-2018
3.	Informowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych z możliwością uzyskania dotacji i środków pozabudżetowych na określone zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami	Właściciele zabytków, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu, Wydział Planowania i Rozwoju	2015-2018
4.	Wspieranie inicjatyw powstawania pozarządowych organizacji wspierających ochronę środowiska kulturowego	Organizacje pozarządowe	2015-2018

Kierunki Powiatowego programu opieki nad zabytkami są realizowane poprzez wspólne działania władz samorządowych, właścicieli oraz zarządców obiektów, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń.

W imieniu Powiatu Stargardzkiego zadania są prowadzone przez powiatowe jednostki organizacyjne (m.in. szkoły i placówki) oraz wydziały Starostwa Powiatowego w ramach zadań własnych.

Poniżej przedstawiono podjęte działania w ramach realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego Powiatu Stargardzkiego do założonych celów:

Rok 2015

Lp.	Działanie	Wskaźnik	
		Gmina	Pożądany efekt/liczba
1.	Realizowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnych na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (głównie w zakresie charakteru i funkcji zabudowy-promocja kontynuacji i wdrażania tradycji budowlanej)	Chociwel	UCHWAŁA NR XXIX/230/14 RADY MIEJSKIEJ W CHOCIWLU z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie Starzyce, gmina Chociwel.
		Dobrzany	W dwóch planach uchwalonych w 2015 r. zaznaczone są: Strefa W II oraz Strefa W III ograniczonej ochrony konserwatorskiej – stanowiska archeologiczne. Wydano 8 decyzji.
		Dolice	UCHWAŁA NR IX/60/15 RADY GMINY DOLICE z dnia 21 lipca 2015r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dolice w obrębach geodezyjnych: Żalęcino, Kolin, Szemielino i Przewłoki.
		Ińsko	-
		Kobylanka	UCHWAŁA NR XV/109/15 RADY GMINY KOBYLANKA z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla części miejscowości Niedźwiedz, położonej w obrębach Niedźwiedz i Reptowo.
		Marianowo	UCHWAŁA NR XXXIII/248/2014 RADY GMINY MARIANOWO z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Marianowo w obrębach ewidencyjnych Marianowo i Wiechowo.
		Stara Dąbrowa	-

	Stargard	UCHWAŁA NR X/61/15 RADY GMINY STARGARD SZCZECIŃSKI z dnia 25 września 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stargard Szczeciński, część obrębu ewidencyjnego Grzędzice.
	Stargard Miasto	<p>UCHWAŁA NR XXXVI/417/2014 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Gdańskiej, Morskiej.</p> <p>UCHWAŁA NR XXXVI/418/2014 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Andrzeja Struga, Bolesława Chrobrego oraz parku Zamkowego.</p> <p>UCHWAŁA NR VI/52/2015 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard Szczeciński dotyczącego terenu w rejonie ulic: Towarowej, Dworcowej.</p> <p>UCHWAŁA NR XI/93/2015 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM z dnia 29 września 2015 r. w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard Szczeciński dla trasy przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Morzyczyn - Drawski Młyn” oraz zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Jana Matejki, Wojciecha Kossaka, Podmiejskiej, Podleśnej” i „Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie „Parku Przemysłowego”.</p>
	Suchań	UCHWAŁA NR IV/29/2015 RADY MIEJSKIEJ W SUCHANIU z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Suchań dla przebiegu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV w obrębach Żukowo i Sadłowo.

		Powiat Stargardzki	-
2.	Ustanowienie społecznych opiekunów zabytków w ramach realizacji zadań własnych powiatu; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	-
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
		3.	Dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach z terenu powiatu
Dobrzany	Parafia Rzymskokatolicka Św. Michała Archanioła w Dobrzanach - kościół parafialny p.w. Św. Michała Archanioła w Dobrzanach - prace przy elewacji kościoła, kwota 4 233,24 zł , Parafia Rzymskokatolicka w Dobrzanach - kościół filialny pw. Św. Józefa w miejscowości Kępno gm. Dobrzany - malowanie wnętrza kościoła, kwota 10 766,76 zł .		
Dolice	-		
Ińsko	-		
Kobylanka	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Reptowie, renowacja zabytkowych organów piszczałkowych kwota 20 000,00 zł .		
Marianowo	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia MNP „Szlak Cysterski - Pętla Zachodniopomorska”- rewitalizacja zespołu Obiektów Pocysterskich z XIII w., kwota 50 000,00 zł .		
Stara Dąbrowa	-		
Stargard	-		
Miasto Stargard	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Świata - prace remontowo – konserwatorskie tarasu widokowego oraz awaryjne zabezpieczenie I poziomu trzonu wieży, wykonanie prac renowacyjno-konserwatorskich wieży kościoła od strony północnej (IV etap), kwota 65 207,00 zł , Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Świata- prace remontowo – konserwatorskie wieży kościoła od strony północnej (IV etap), kwota 300 000,00 zł ,		

			<p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Krzyża, wykonanie dokumentacji projektowej remontu elewacji kościoła parafialnego, kwota 15 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Ducha Św. - prace renowacyjno - konserwatorskie murów i attyki nad wejściem do kościoła - kwota 60 000,00 zł,</p> <p>Parafia Prawosławna pw. Św. App. Piotra i Pawła - wymiana uszkodzonych elementów konstrukcyjnych dachów wieży małej i dużej (wewnątrz), wymiana elementów drewnianych podestów i schodów wieży dzwonowej, wymiana zniszczonego wyposażenia wyłazowego w wieży dzwonowej – drabiny, docieplenie połaci dachu i stropodachu pomieszczeń wieży małej, dużej wieży dzwonowej oraz wieży małej, kwota 80 000,00 zł.</p>
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	<p>Parafia Prawosławna pw. Św. Piotra i Pawła w Stargardzie Szczecińskim – roboty budowlano-konserwatorskie w celu zabezpieczenia przed dalszą degradacją obiektu cerkwi pw. św. Mikołaja w Dolicach gm. Dobrzany pow. Stargardzki. Kontynuacja IV etap, kwota 20 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Pęczynie, na zadanie - demontaż ołtarza i przewiezienie do pracowni konserwatorskiej kwota 2 500,00 zł.</p>
4.	Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie powiatu	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobyłanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	GPOnZ Miasta Stargard nie przewiduje tego zadania.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
5.	Aktualizacja informacji o zabytkach na terenie powiatu na stronie internetowej powiatu/gmin	Chociwel	Chociwel dawniej www.chociwel.pl
		Dobrzany	Historia Dobrzan i okolic www.dobrzany.pl
		Dolice	Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego.

			www.dolice.pl		
		Ińsko	Historia Ińska www.insko.pl		
		Kobylanka	www.kobylanka.pl		
		Marianowo	Turystyka - zabytki www.marianowo.pl		
		Stara Dąbrowa	Historia, Ochrona zabytków www.staradabrowa.pl		
		Stargard	Historia - zabytki www.gmina.stargard.pl		
		Miasto Stargard	Turystyka - poznaj zabytki www.stargard.pl		
		Suchań	Historia, Zabytki, Miejscowości www.suchan.pl		
		Powiat Stargardzki	www.powiatstargardzki.eu Katalog Zabytków Powiatu Stargardzkiego.		
6.	Udostępnienie na stronie internetowej powiatu/gmin wojewódzkiej ewidencji zabytków	Chociwel	-		
		Dobrzany	-		
		Dolice	+		
		Ińsko	-		
		Kobylanka	-		
		Marianowo	-		
		Stara Dąbrowa	-		
		Stargard	+		
		Miasto Stargard	-		
		Suchań	-		
		Powiat Stargardzki	+		
		7.	Tworzenie dokumentacji fotograficznej zabytków ruchomych, nieruchomych i krajobrazu kulturowego powiatu	Chociwel	+
				Dobrzany	+
Dolice	+				
Ińsko	+				
Kobylanka	+				
Marianowo	+				
Stara Dąbrowa	+				
Stargard	+				
Miasto Stargard	Cyfrowe Centrum Dziedzictwa Kulturowego Pomorza.				
Suchań	+				
Powiat Stargardzki	+				

8.	Inicjowanie tworzenia nowych szlaków tematycznych i kulturowych oraz włączenia ich w sieć istniejących szlaków o zasięgu ponadregionalnym	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	Projekt trasy muzealnej Stargard- Neubrandenburg.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
		9.	Organizowanie wycieczek studyjnych – prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych, organizowanie konkursów związanych z tematyką zabytków w regionie
Dobrzany	-		
Dolice	-		
Ińsko	-		
Kobylanka	-		
Marianowo	-		
Stara Dąbrowa	-		
Stargard	Zorganizowanie przez Stowarzyszenie „WIR”- Wiejska Inicjatywa Rozwoju konkursu plastycznego „Moja okolica” dla uczniów 10 szkół podstawowych z obszaru działania Lokalnej Grupy Działania, w tym SP Strachocin, Grzędzice, Sowno, Pęczino. Celem konkursu było zwiększenia wiedzy dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego obszaru sześciu gmin; zorganizowano wystawę prac plastycznych.		
Miasto Stargard	Europejskie Dni Dziedzictwa objazd studialny w dn. 26.09.2015 „Perły Pomorza Zachodniego”- Kolegiata NMP, Osiedle Katedralne w Kamieniu Pomorskim (partner: MAH oraz Muzeum Ziemi Kamieńskiej w Kamieniu Pomorskim).		
Suchań	-		
Powiat Stargardzki	Europejskie Dni Dziedzictwa objazd studialny w dn. 26 września 2015 odwiedzenie sześciu miejscowości: Dzwonowa, Bobrownik, Chociwla, Szadzka, Odargowa i Marianowa, wykład historyka sztuki, dr Janiny Kochanowskiej o zabytkach, które zostały utracone, rozproszone bądź zrabowane.		

			Europejskie Dni Dziedzictwa objazd studialny w dn. 3 października 2015 - śladami dziedzictwa utraconego – ocalonego: kościół i lapidarium w Grabowie, lapidarium w Kicku, kościół, pomnik z I wojny światowej i gołębnik w Małkocinie, kościół w Klepinie i most kolejowy Lubowo-Żarowo.
10.	Monitoring sporządzania gminnych ewidencji zabytków	Chociwel	-
		Dobrzany	Wprowadzenie GEZ. Uchwalenie GPOZ.
		Dolice	Gmina Dolice posiada GEZ.
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	GEZ m. Stargard – zrealizowano weryfikację terenową obiektów, przekazano do uzgodnienia z Zachodniopomorskim Konserwatorem Zabytków.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami na lata 2015- 2018.
11.	Stworzenie oferty nieruchomości zabytkowych do sprzedaży , dzierżawy osobom, które będą chciały sfinansować ich rewaloryzację, remont itp.	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	GPOnZ Miasta Stargard nie przewiduje tego zadania.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
12.	Wprowadzenie problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do programu edukacji szkolnej, organizacja spotkań muzealnych, spacerów historycznych itp.	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	3 spotkania z historią, ogólnodostępne dla mieszkańców.
		Ińsko	-
		Kobylanka	Zadania realizowane na bieżąco przez placówki edukacyjne m. in. warsztaty w stargardzkim muzeum.
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	Gimnazjum Publiczne im. Noblistów Polskich: wycieczka do muzeum stargardzkiego klas I-II- lekcja muzealna; lekcje poglądowe na temat zabytków stargardzkich w każdym roczniku po 2 lekcje historii; przygotowanie informatorów o

		<p>zabytkach gminy na lekcję geografii; rozpoczęcie projektu edukacyjnego na temat zabytków stargardzkich (od X 2015 do III 2016)</p> <p>Szkoła Podstawowa w Chlebówku im. Kornela Makuszyńskiego: konkurs plastyczny pt. „Zamki, pałace, dworki i dwory w otoczeniu parków”; lekcja pogładowa na ww. temat w klasie VI.</p> <p>Szkoła Podstawowa w Parlinie im. Marii Konopnickiej: projekt edukacyjny „Moja okolica”. W ramach projektu odbyły się: warsztaty plastyczne dot. zabytków Gminy Stara Dąbrowa; konkurs plastyczny; zbieranie materiałów na temat lokalnych zabytków oraz prezentacja podczas podsumowania projektu; wycieczka do Bastei w Stargardzie; zapoznanie z zabytkami Stargardu; lekcje plastyki „Sztuka gotyku”, „Architektura bram średniowiecznych miast”, „Zabytki Stargardu”; lekcje historii: „Moja mała ojczyzna”, herb.</p>
	Stargard	-
	Miasto Stargard	<p>Muzeum Archeologiczno - Historyczne – wystawa „Zainspirowani Stargardem. Malarstwo i grafika XIX w., ze zbiorów MAH, „Stargardia” t. IX.</p> <p>Prezentacja walorów turystycznych na targach ITB w Berlinie.</p> <p>Udział w konferencji „Zakony rycerskie na ziemiach pogranicza. Nowe badania ochrona zabytków” w Chwarszczanach.</p> <p>Udział w Chociwelskich Spotkaniach Historycznych.</p> <p>Udział w konferencji „Ochrona dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń- bezpieczeństwo użytkowania obiektów zabytkowych”.</p>
	Suchań	-
	Powiat Stargardzki	<p>Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych: Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 1: zajęcia edukacyjne dotyczące zabytków Stargardu; pogadanki na temat historii; rzeki; spacerzy szlakiem zabytków w ramach działalności Koła Turystycznego; wyjścia do Muzeum Archeologiczno - Historycznego; zwiedzanie Bastei.</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 2: spacery połączone ze zwiedzaniem zabytków; zwiedzanie kościoła św. Jana; zwiedzanie Bastei.</p>

		<p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 3: wycieczki do Muzeum Archeologiczno-Historycznego; spacer szlakiem „Stargard Klejnot Pomorza”; zajęcia edukacyjne dotyczące zabytków Stargardu i związanych z nim legend; warsztaty plastyczne związane z historią Stargardu; odwiedziny miejsc pamięci - stargardzkie cmentarze i pomniki.</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 4: pogadanki i zajęcia edukacyjne na temat zabytków Stargardu; Wycieczka na „15. Południk” z pogadanką na temat położenia Miasta; odwiedziny miejsc pamięci - stargardzkie cmentarze i pomniki; wycieczka do Ińskiego Parku Krajobrazowego - zajęcia na temat jego znaczenia oraz historii; udział w zorganizowanych przez Muzeum Archeologiczno - Historyczne lekcji na temat historii miasta w sztuce malarskiej; zwiedzanie obiektów sakralnych.</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 5: spacery połączone z pogadankami na temat historii Stargardu; prace plastyczne na temat historii Miasta; wycieczka do Muzeum Archeologiczno-Historycznego.</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 6: rajd pieszy szlakiem zabytków do Krzyża Pokutnego; spacer szlakiem zabytkowych budowli obronnych wraz z omówieniem ich roli dla bezpieczeństwa Miasta; udział w festynie „W krainie Gryfa”; wycieczka do Bastei; zwiedzanie stargardzkich obiektów sakralnych.</p> <p>Bursa Szkolna: spacer historyczny po Stargardzie, zapoznanie się z obiektami zabytkowymi Miasta; pogadanki na temat historii Stargardu; konkurs „Wiedzy o Stargardzie”; powołanie Koła Turystycznego.</p> <p>I Liceum Ogólnokształcące: spotkania muzealne (6 klas); spacer historyczny (5 klas); pogadanki (5 klas); wystawy i prezentacje (8 klas).</p> <p>II Liceum Ogólnokształcące: realizacja projektu „Planty stargardzkie”, wystawa w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, Lekcje muzealne „Życie codzienne w średniowiecznym Stargardzie, zwiedzanie Bastei, warsztaty terenowe</p>
--	--	--

		<p>w dolinie Krapieli.</p> <p>Zespół Szkół Nr 1: udział uczniów w imprezach o charakterze turystycznym związanymi z tematyką zabytków i dziedzictwa kulturowego; udział w grach terenowych, rajdach na orientację; udział w pogadankach o tematyce historii i zabytków Stargardu; w ramach programu nauczania przedmiotów zawodowych przybliżanie tematyki dot. historii i zabytków Stargardu.</p> <p>Zespół Szkół nr 5 (sekcja turystyczna LUKS „PIĄTKA”): tematyka ochrony dziedzictwa kulturowego regionu ujęta została w programie wychowawczym szkoły oraz w programach pracy z wychowawcą we wszystkich klasach pod hasłem „Region w którym żyję” i planie koła geograficznego i turystycznego; organizacja spotkań muzealnych (wszystkie kl.I) w ramach zajęć z geografii i historii; spacer historyczne „Cztery pory roku”; wycieczki studyjne; rajdy piesze; szkolne konkursy fotograficzne; konkursy wiedzy „Znam Stargard”.</p> <p>Zespół Szkół Budowlano - Technicznych: konkurs na plakat reklamujący Stargard wraz z wystawą; udział w lekcjach i zajęciach muzealnych w Muzeum Archeologiczno - Historycznym (lekcje muzealne, Noc Muzeum, Gra miejska); festyn historyczny w Krępcowie; turniej rycerski w Pęzinie; Niedzielne Spotkania Historyczne; wycieczka szlakiem zabytków Stargardu; rajd na orientację. Na zajęciach z przedmiotów zawodowych młodzież poznała: układ torowy w obrębie stacji Stargard oraz budowle inżynieryjne (most na rzece Ina w Żarowie) oraz stację kolei wąskotorowej.</p> <p>Zespół Szkół Specjalnych: wycieczki do muzeum Basteja; lekcje muzealne („Życie w średniowiecznym mieście”, Klucz do Bastei, Papier czerpany, Historia książki, Ile prawdy w legendzie); wycieczka wzdłuż murów obronnych; legendy stargardzkie w ramach programu „Cała Polska czyta dzieciom”; oglądanie filmu „Zabytki stargardzkie”; tworzenia prezentacji na temat zabytków stargardzkich.</p> <p>Gimnazjum: zabytki świadectwem naszej kultury; sposoby</p>
--	--	--

			<p>ochrony zabytków; Stargard dawniej i dziś; uczestnictwo w uroczystościach z okazji zdobycia Stargardu - miejsca pamięci; poznajemy najstarsze zabytki stargardzkie oraz historię ich powstania; praca z mapą miasta i powiatu; wykonanie fotografii zabytków (nazwanie w języku niemieckim).</p> <p>Koło Turystyczno - Krajoznawcze: rajdy piesze (Stargard - Klejnot Pomorza); konkursy wiedzy o zabytkach i historii Stargardu; redagowanie gazetki ściennej o tematyce dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Dotacja do wydawnictwa „Stargardia. Rocznik Muzeum Archeologiczno Historycznego w Stargardzie poświęconemu przeszłości i kulturze Pomorza oraz innych ziem nadbałtyckich” t. X kwota 25 000,00 zł</p>
13.	Informowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych o możliwościach uzyskania dotacji i środków pozabudżetowych na określone zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami	<p>Chociwel -</p> <p>Dobrzany -</p> <p>Dolice -</p> <p>Ińsko -</p> <p>Kobylanka -</p> <p>Marianowo -</p> <p>Stara Dąbrowa -</p> <p>Stargard -</p> <p>Miasto Stargard -</p> <p>Suchań -</p> <p>Powiat Stargardzki +</p>	

Rok 2016

Lp.	Działanie	Wskaźnik	
		Gmina	Pożądany efekt/liczba
1.	Realizowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnych na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (głównie w zakresie charakteru i funkcji zabudowy - promocja kontynuacji i wdrażania tradycji budowlanej)	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	Wydano 8 decyzji o warunkach zabudowy i 2 decyzje celu publicznego na działki z ochroną konserwatorską.
		Ińsko	-
		Kobylanka	UCHWAŁA NR XVIII/120/16 RADY GMINY KOBYLANKA z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla przebiegu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV w obrębach Morzyczyn i Zieleniewo.
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	<p>UCHWAŁA NR XXIII/163/16 RADY GMINY STARGARD z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Klepino – Obszar II, gmina Stargard.</p> <p>UCHWAŁA NR XXI/150/16 RADY GMINY STARGARD z dnia 28 października 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Strachocin.</p> <p>UCHWAŁA NR XXIII/162/16 RADY GMINY STARGARD z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Klepino – Obszar I, gmina Stargard.</p> <p>UCHWAŁA NR XIX/128/16 RADY GMINY STARGARD z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stargard dla przebiegu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV w obrębach Lipnik, Klepino, Kiczarowo, Strachocin, Ulikowo, Sułkowo, Tychowo, Trzebiatów i Krapiel.</p>

		<p>Miasto Stargard</p>	<p>UCHWAŁA NR XIV/152/2015 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard Szczeciński dotyczącego terenu w rejonie byłego ZNTK.</p> <p>UCHWAŁA NR XV/173/2016 RADA MIEJSKA W STARGARDZIE z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Marii Konopnickiej, Stefana Żeromskiego.</p> <p>UCHWAŁA NR XVI/183/2016 RADA MIEJSKA W STARGARDZIE z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Popiela, Obwodnicy Staromiejskiej oraz Parku Jagiellońskiego.</p> <p>UCHWAŁA NR XIX/202/2016 RADA MIEJSKA W STARGARDZIE z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Wojska Polskiego, Elizy Orzeszkowej, Podlesnej.</p> <p>UCHWAŁA NR XIX/203/2016 RADY MIEJSKIEJ W STARGARDZIE z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu położonego na wschód od ulicy Źródlanej.</p> <p>UCHWAŁA NR XXI/216/2016 RADA MIEJSKA W STARGARDZIE z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie Osiedla Giżynek.</p>
		Suchań	Brak danych.
		Powiat Stargardzki	-

2.	Ustanowienie społecznych opiekunów zabytków w ramach realizacji zadań własnych powiatu; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	-
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
3.	Dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach z terenu powiatu	Chociwel	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Bolesnej w Chociwlu - wymiana pokrycia dachowego w kościele parafialnym, kwota 30 000,00 zł.
		Dobrzany	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archanioła w Dobrzanach, kościół filialny pw. Św. Piotra i Pawła w Ognicy - malowanie wnętrza kościoła, kwota 5 000,00 zł, Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archanioła w Dobrzanach, - wykonanie nowego zawieszenia dzwonu i wzmocnienia konstrukcji dzwonowej, kwota 14 000,00 zł.
		Dolice	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla w Dolicach - remont wieży kościoła, kwota 10 000,00 zł.
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie, kościół filialny pw. Św. Stanisława BM w Krzywnicy, kwota 24 768,93 zł, Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Stanisława Kostki w Kani, kościół filialny pw. Św. Katarzyny w Rosowie, kwota 15 000,00 zł.

	Stargard	<p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Krzyża w Stargardzie - wykonanie projektu budowlanego remontu kościoła filialnego pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Strzyżnie, kwota 7 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Apostołów Piotra i Pawła w Barzkowicach - wykonanie instalacji odgromowej kościoła parafialnego, kwota 10 000,00 zł.</p>
	Miasto Stargard	<p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Królowej Świata w Stargardzie - wykonanie prac renowacyjno - konserwatorskich elewacji wieży kościoła (V etap), kwota 321 600,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Królowej Świata w Stargardzie wykonanie prac renowacyjno – konserwatorskie kaplicy ptn. kościoła i organistówki gotyckiej, kwota 140 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętego Ducha w Stargardzie - wykonanie dokumentacji technicznej na termomodernizację kościoła, kwota 36 000,00 zł.</p>
	Suchań	-
	Powiat Stargardzki	<p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie - dezynsekcja i zabezpieczenie przed dalszą ingerencją szkodników elementów drewnianych wewnątrz kościoła w Kicku, kwota 13 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Oblubieńca w Starej Dąbrowie – odwodnienie kościoła wraz z drenażem w miejscowości Krzywnica, kwota 10 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Krzyża w Stargardzie - wykonanie projektu budowlanego remontu kościoła filialnego pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Strzyżnie, kwota 3 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Długiem - konserwacja renesansowej chrzcielnicy kościoła filialnego pw. Matki Boskiej Bolesnej w Białej, kwota 2 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia w Pęzine - prace konserwatorskie przy ołtarzu głównym Kościoła w Pęzinie – I etap, kwota 22 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej</p>

			<p>Bolesnej w Chociwlu - prace konserwatorskie – wykonanie prac dekarских w kościele parafialnym pw. Matki Boskiej Bolesnej w Chociwlu, kwota 20 000,00 zł,</p> <p>Parafia Prawosławna p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Stargardzie - roboty budowlano-konserwatorskie w celu zabezpieczenia przed dalszą degradacją obiektu Cerkwi p.w. Św. Mikołaja w Dolicach gm. Dobrzany pow. Stargardzki: Prace konserwatorskie podsufitki zabytkowej cerkwi I etap”, kwota 15 000,00 zł,</p> <p>Parafia Rzymskokatolicka p.w. Stanisława Kostki w Kani - prace konserwatorsko remontowe, zabezpieczające przed dalszym zniszczeniem i występującym zagrożeniem dla konstrukcji kościoła filialnego p.w. Św. Katarzyny w Rosowie gm. Stara Dąbrowa – I etap, kwota 10 000,00 zł.</p>
4.	Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie powiatu	<p>Chociwel -</p> <p>Dobrzany -</p> <p>Dolice -</p> <p>Ińsko -</p> <p>Kobylanka -</p> <p>Marianowo -</p> <p>Stara Dąbrowa -</p> <p>Stargard -</p> <p>Miasto Stargard GPOnZ Miasta Stargard nie przewiduje tego zadania.</p> <p>Suchań -</p> <p>Powiat Stargardzki -</p>	
5.	Aktualizacja informacji o zabytkach powiatu na stronie internetowej powiatu/gmin	<p>Chociwel Chociwel dawniej www.chociwel.pl</p> <p>Dobrzany Historia Dobrzan i okolic www.dobrzany.pl</p> <p>Dolice Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego. www.dolice.pl</p> <p>Ińsko Historia Ińska www.insko.pl</p> <p>Kobylanka www.kobylanka.pl</p> <p>Marianowo Turystyka - zabytki www.marianowo.pl</p> <p>Stara Dąbrowa Historia, Ochrona zabytków www.staradabrowa.pl</p> <p>Stargard Historia - zabytki www.gmina.stargard.pl</p>	

		Miasto Stargard	Turystyka - poznaj zabytki www.stargard.pl
		Suchań	Historia, Zabytki, Miejscowości www.suchan.pl
		Powiat Stargardzki	Katalog Zabytków Powiatu Stargardzkiego. www.powiatstargardzki.eu
6.	Udostępnienie na stronie internetowej powiatu /gmin wojewódzkiej ewidencji zabytków	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	+
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	-
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	+
		7.	Tworzenie dokumentacji fotograficznej zabytków ruchomych, nieruchomych i krajobrazu kulturowego powiatu
Dobrzany	-		
Dolice	+		
Ińsko	-		
Kobylanka	-		
Marianowo	-		
Stara Dąbrowa	-		
Stargard	-		
Miasto Stargard	GPOnZ Miasta Stargard nie przewiduje tego zadania.		
Suchań	-		
Powiat Stargardzki	Mapy „Warto zobaczyć... zabytki Powiatu Stargardzkiego”.		
8.	Inicjowanie tworzenia nowych szlaków tematycznych i kulturowych oraz włączenia ich w sieć istniejących szlaków o zasięgu ponadregionalnym		
		Dobrzany	-
		Dolice	Udział w spotkaniu dotyczącym „Szlaku Gryfitów”.
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-

		Miasto Stargard	Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem im nowych funkcji kulturalnych.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	-
9.	Organizowanie wycieczek studyjnych – prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych, organizowanie konkursów związanych z tematyką zabytków w regionie	Chociwel	Wyjazd studyjny z cyklu „Cudze chwalicie swego nie znacie” - wyjazd integracyjny do Darłowa - „Śladami Gryfitów”, organizatorem wyjazdu było PTW z Koło Terenowe w Chociwlu; wykłady w ramach cyklu „Chociwelskie spotkania z przeszłością”. Pasjonaci historii Chociwla i okolic mogli posłuchać następujących wykładów: „Pasja Chociwelska – czołowe dzieło późnogotyckiego warsztatu zachodniopomorskiego” wygłoszonego przez P. Kingę Krasnodębską z Muzeum Narodowego w Szczecinie, „Dwory i pałace w Gminie Chociwel” wygłoszony przez P. Kazimierę Kalitę-Skwirzyńską, „Zespoły folwarczne w gm. Chociwel - dziedzictwo niedostrzegane, czy zapomniane” przedstawione przez P. Waldemara i Marię Witków pracowników Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, „Parki dworskie gminy Chociwel” autorstwa Mirosława Opęchowskiego z Urzędu Miejskiego w Stargardzie. Organizatorami spotkań była Książnica Stargardzka, Biblioteka Powiatowa, radny Rady Miejskiej w Chociwlu.
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	Zorganizowanie przez „WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju spotkań: Forum Samorządowe w zabytkowym pałacu w Trzebiatowie - prelekcja nt. dziedzictwa historycznego, zwiedzania pałacu. Forum społeczne w zabytkowym zamku w Pęzinie-prelekcja nt. dziedzictwa historycznego miejscowości Pęzino, zwiedzanie zamku w tym izby tortur i rycerskiej oraz kościoła. Zorganizowanie przez Stowarzyszenie LGD dobre Inicjatywy Regionu szkolenia dla 48 osób pt.

		<p>„Rozwój i promocja turystyki w oparciu o lokalne dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe”.</p> <p>Zorganizowanie przez „WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju rodzinnego rajdu rowerowego „Poznaj swoją okolicę” na trasie Lipnik- Żarowo- Lubowo- Rogowo- Poczernin, zwiedzanie zabytkowych kościołów w Grzędzicach, Poczerninie, prelekcja i quiz o ich historii.</p>
Miasto Stargard		<p>Europejskie Dni Dziedzictwa: Perły Pomorza Zachodniego. Pomnik historii Prezydenta RP. Organizacja objazdu studyjnego: Obwarowania miejskie Stargardu - opactwo pocysterskie w Kołbaczu.</p> <p>Prezentacja walorów turystycznych Stargardu na targach ITB w Berlinie.</p> <p>Festyn Historyczny „W krainie Gryfa” w ramach Dni Stargardu.</p> <p>Konkurs o Stargardzie – Młodzieżowy Zespół Doradczy Prezydenta Miasta.</p> <p>Film o stargardzkim Pomniku historii Prezydenta RP. Narodowy Instytut Dziedzictwa , TVP Kultura.</p>
Suchań		-
Powiat Stargardzki		<p>Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych:</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1: pogadanki na temat historii miasta Stargardu oraz rzeki Iny przepływającej przez nasze miasto; spacer szlakiem zabytków Stargardzkich: Stare Miasto, Kolegiata Najświętszej Maryi Panny Tkaczy, Baszta Świętojańska, mury obronne; spacer i zwiedzanie ciekawych i ważnych miejsc w Stargardzie – cmentarz wojskowy, Pomnik Jana Pawła II, Pomnik Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, Cmentarz komunalny, spacer po stargardzkich parkach; udział w różnego rodzaju imprezach organizowanych w Stargardzie, np.: festyn na ulicy „Magicznej”, festyn historyczny „W krainie Gryfa” przy Bastei.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2: spacer historyczne po Rynku, Ratusz, Brama Portowa, Brama Pyrzycka, Brama Młyńska, Baszta Jeńców, Baszta Tkaczy, Basteja (poznawanie zabytków); zwiedzanie Kościoła Św. Jana; wyjście do Bastei; spacer historyczny po Stargardzie, wzdłuż Baszt i Bram; udział w festynie na ulicy „Magicznej”; zabawy pod Bramą Pyrzycką.</p>

		<p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3: zapoznajowanie wychowanków z historią miasta poprzez odwiedzania wystaw w Parku Chrobrego; wyjście do Muzeum na wystawę „Stargard i jego mieszkańcy na przełomie XIX i XX wieku w obiektywie ówczesnych fotografów”; wspólne wyjście do kościoła św. Józefa – zapoznanie z jego historią; udział w festynie „W krainie Gryfa” oraz imprezach związanych z obchodami Dni Stargardu; wyjazd nad Jezioro Miedwie - poznanie historii związanych z okolicznymi miejscowościami; udział w imprezie Coolturalne Wakacje; jesienny spacer po zabytkach - spacer parkami Stargardu w poszukiwaniu śladów jesieni połączony z przypomnieniem historii związanych z zabytkami; udział w targach XXIX Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA 2016 - przy okazji zapoznanie z zabytkami okolicznych miejscowości - np. zamek w Pęzinie; udział w Dniu Sąsiada 2016 na oś. Lotnisko-zapoznanie z historią terenów byłego lotniska.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4: spacery po zabytkach: Brama Pyrzycka, Brama Młyńska, Brama Wałowa, Baszta Jeńców, Brama Morze Czerwone; odwiedziny kościołów: Kolegiata pw. NMP Królowej Świata, Kościół Św. Jana; uczęszczanie na różnego rodzaju pogawędki i wystawy w: Muzeum Archeologiczno-Historycznym, Bastei.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5: spacery po Parku Chrobrego, Szlakiem Miedwieckim; zwiedzanie: Kolegiaty pw. NMP Królowej Świata, Kościoła Św. Jana, Muzeum Archeologiczno-Historycznego, Wieży Ciśnień, Bastei, Pomnika 15. Południk, Bramy Pyrzyckiej, Bramy Młyńskiej.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 6: spacery do krzyża pokutnego; wizyta w Muzeum Archeologiczno – Historycznym; wizyta w Kolegiacie pw. NMP Królowej Świata - najcenniejszym zabytku Pomorza Zachodniego, Kościół św. Jana, Kościół św. Ducha; spacery wzdłuż Murów Obronnych, Bramy Młyńskiej, Portowej; organizowanie wycieczek edukacyjnych w celu poznania zabytków: Baszta Morze Czerwone, Baszta Jeńców, Baszta Białogłówa; zwiedzanie zabytków użyteczności publicznej: Urząd Pocztowy Stargard 8 (ul. Portowa), Urząd Miejski (ul.</p>
--	--	--

			<p>Czarneckiego); spacery wokół zabytkowych domów: Plebania Kolegiaty NMP, Dom Protzena przy ul. Kazimierza Wielkiego z XV wieku (ob. Muzyczna szkoła Państwowa I i II st.), Dom Rohledera (ob. Książnica Stargardzka, ul. Mieszka I), Willa Karowów (obecnie Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Portowa).</p> <p>Zespół Szkół nr 1: imprezy turystyczno-krajoznawcze realizowane w ramach programu „Poznajemy naszą małą ojczyznę”: „Zabytki gotyku ceglanego” - wycieczka do Kołbacza, Kobylanki, Rekowa i Bielkowa; objazd jeziora Miedwie – poznanie miejscowości leżących na dnie pra - Miedwia; wycieczka do zamku w Pęzinie; „Stargard – perła gotyku ceglanego” – zwiedzanie zabytków Stargardu; „Jestem przewodnikiem po zabytkach Stargardu” - prezentacja wskazanych zabytków; XVIII Mistrzostwa Szkół Powiatu Stargardzkiego w Marszach na Orientację; rajd na orientację „Stargard Turystyka i my” (org. PTTK o. kolejowy w Stargardzie im. E. Góreckiego); II Marsz na Orientację o Puchar Dyrektora I LO; Puchar Stargardu w Marszach na Orientację „ZI n O 2016” (org. Stargardzki Klub Orientacji).</p> <p>Powiat Stargardzki: objazd zabytkoznawczy „Majówka z megalitami” Krępcowo, Dolice, Pomietów, Ziemomyśl.</p> <p>Europejskie Dni Dziedzictwa objazd studialny w dn. 24.09.2016 „Miasta wymarłe, wioski opuszczone i dzikie. Powojenne ‘umojenie’ ziemi stargardzkiej”, zwiedzanie zabytkowych miejsc w Stargardzie, Suchaniu i Chociwlu.</p> <p>Europejskie Dni Dziedzictwa objazd studialny w dn. 1.10.2016 „Pamięć w kamieniu wykuta. Pomniki i inne upamiętnienia w Powiecie Stargardzkim”, zwiedzanie zabytków w Krępcowie, Bralęcinie, Suchanówku i Krapielu.</p>
10.	Monitoring sporządzania gminnych ewidencji zabytków	Chociwel	-
		Dobrzany	Wprowadzenie GEZ Uchwalenie GPOZ
		Dolice	+
		Ińsko	-
		Kobylanka	Zaplanowano środki w budżecie na 2017 r. na stworzenie GPOnZ i aktualizację GEZ.

		Marianowo	Trwają uzgodnienia z WKZ w sprawie zatwierdzenia GEZ.
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	Udzielono zamówienia publicznego na opracowanie GEZ.
		Miasto Stargard	-
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	Uchwała Nr 797/16 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie powołania zespołu ds. monitoringu realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018.
11.	Stworzenie oferty nieruchomości zabytkowych do sprzedaży, dzierżawy osobom, które będą chciały sfinansować ich rewaloryzację, remont itp.	Chociwel	-
		Dobrzany	-
		Dolice	-
		Ińsko	-
		Kobylanka	-
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	GPOnZ Miasta Stargard nie przewiduje tego zadania.
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	Sprzedaż 19.05.2016 r. dz. nr 2/19 o pow. 0,4396 ha – ul. Gdyńska 10 miasto Stargard, budynek użytkowy o pow. 1473,2m ² ujęty w GEZ.
12.	Wprowadzenie problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do programu edukacji szkolnej, organizacja spotkań muzealnych, spacerów historycznych itp.	Chociwel	Nauczyciele ZPO w Chociwlu i PTTK w Stargardzie zorganizowali rajd pieszy po Ziemi Stargardzkiej „Chociwelskie Skarby II” uczestnicy odwiedzili i zapoznali się z historią zabytków na terenie gminy Chociwel.
		Dobrzany	-
		Dolice	Zorganizowano 2 spotkania dotyczące historii i zabytków.
		Ińsko	-
		Kobylanka	Badania realizowane na bieżąco przez placówki edukacyjne m. in. warsztaty w stargardzkim muzeum.
		Marianowo	-
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	Prezentacja stargardzkiego numeru „Renowacji i zabytków” na Europejskim Kongresie Informacji

			<p>Renowacyjnych w Krakowie.</p> <p>Organizacja konferencji dot. turystyki szkolnej w regionie.</p> <p>Udział w spotkaniach opiekunów Pomników Historii: Łañcut, Leżajsk oraz Żyrardów.</p> <p>Prezentacja dot. programu rejestrowania zabytków w powiecie stargardzkim na konferencji w Pęzinie: Służby w ochronie dziedzictwa kulturowego Europy Wschodniej.</p> <p>Udział w konferencji „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami w województwie zachodniopomorskim”. Współdziałanie WKZ z jednostkami samorządu terytorialnego.</p> <p>Referat nt. Parków dworskich w gminie Chociwel w ramach chociwelskich Spotkań Historycznych.</p>
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	<p>Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych:</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1: zajęcia plastyczne „Zabytki naszego miasta”; pogadanki na temat historii miasta Stargardu oraz rzeki Iny przepływającej przez nasze miasto; spacer szlakiem zabytków Stargardzkich: Stare Miasto, Kolegiata Najświętszej Maryi Panny Tkaczy, Baszta Świętojańska, mury obronne; spacer i zwiedzanie ciekawych i ważnych miejsc w Stargardzie – cmentarz wojskowy, Pomnik Jana Pawła II, Pomnik Ofiar Katastrofy Smoleńskiej, Cmentarz komunalny; spacer po stargardzkich parkach; udział w różnego rodzaju imprezach organizowanych w Stargardzie, np.: festyn na ulicy „Magicznej”, festyn historyczny „W krainie Gryfa” przy Bastei.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2: spacer historyczny po Rynku, Ratusz, Brama Portowa, Brama Pyrzycka, Brama Młyńska, Baszta Jeńców, Baszta Tkaczy, Basteja przy Baszcie Staromiejskim (poznawanie zabytków); zwiedzanie Kościoła Św. Jana; wyjście do Bastei; spacer historyczny po Stargardzie, wzdłuż Baszt i Bram; udział w festynie na ulicy „Magicznej”, zabawy pod Bramą Pyrzycką.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3: zapoznanie wychowanków z historią miasta poprzez odwiedzanie wystaw w Parku chrobrego; wyjście do Muzeum na wystawę „Stargard i jego</p>

		<p>mieszkańcy na przełomie XIX i XX wieku w obiektywie ówczesnych fotografów”; wspólne wyjście do kościoła św. Józefa – zapoznanie z jego historią; udział w festynie „W krainie Gryfa” oraz imprezach związanych z obchodami Dni Stargardu; wyjazd nad Jezioro Miedwie-poznanie historii związanych z okolicznymi miejscowościami; udział w imprezie Coolturalne Wakacje; jesienny spacer po zabytkach-spacer parkami Stargardu w poszukiwaniu śladów jesieni połączone z przypomnieniem historii związanych z zabytkami; udział w targach XXIX Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA 2016-przy okazji zapoznanie z zabytkami okolicznych miejscowości- np. zamek w Pęzinie; udział w Dniu Sąsiada 2016 na oś. Lotnisko-zapoznanie z historią terenów byłego lotniska.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4: zwiedzanie _zabytków: Brama Pyrzycka, Brama Młyńska, Brama Wałowa, Baszta Jeńców, Brama Morze Czerwone; zwiedzanie kościołów: Kolegiata pw. NMP Królowej Świata, Kościół Św. Jana; pogawędki i wystawy w Muzeum Archeologiczno-Historycznym, Bastei.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5: spacer w Parku Chrobrego, Szlakiem Miedwieckim; zwiedzanie: Kolegiaty pw. NMP Królowej Świata, Kościoła Św. Jana, Muzeum Archeologiczno-Historycznego Wieży Ciśnień, Bastei, Pomnika 15 Południk, Bramy Pyrzyckiej, Bramy Młyńskiej.</p> <p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 6: spacer do krzyża pokutnego; zwiedzanie Muzeum Archeologiczno – Historycznego; zwiedzanie Kolegiaty pw. NMP Królowej Świata - najcenniejszego zabytku Pomorza Zachodniego, Kościół św. Jana, Kościół św. Ducha; spacer wzdłuż murów obronnych, Bramy Młyńskiej, Portowej; organizowanie wycieczek edukacyjnych w celu poznania zabytków: Baszta Morze Czerwone, Baszta Jeńców, Baszta Białogłówka; zwiedzanie zabytków pełniących funkcję użyteczności publicznej: Urząd Pocztowy Stargard 8 (ul. Portowa), Urząd Miejski (ul. Czarnieckiego); zwiedzanie domów zabytkowych: plebania kolegiaty NMP, Dom Protzena przy ul. Kazimierza Wielkiego z XV wieku (ob. Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st.), Dom Rohledera (ob. Książnica Stargardzka, ul.</p>
--	--	--

			<p>Mieszka I), Willa Karowów (obecnie Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Portowa).</p> <p>II LO :</p> <p>lekcje muzealne w oparciu o zbiory muzeum w Stargardzie; w tematykach lekcji historii uwzględniano zagadnienia regionalne (np. Stargard słowiański, gotyk w Stargardzie - Henryk Brunsberg, reformacja- Jan Bugenhagen, Stargard podczas II wojny światowej); w ramach prac Szkolnego Klubu Historycznego analizy widoków dawnego Stargardu-porównanie ze stanem współczesnym; pogadanki na temat zabytków Stargardu (w ramach lekcji wychowawczych); zwiedzanie wystawy eksponatów w muzeum w Bastei; wycieczki szlakiem stargardzkich zabytków (temat: Styl gotycki i romański w architekturze miasta; szlak gotyku ceglanego); wejścia na punkt widokowy Kolegiaty; udział w przedsięwzięciu Stylowa Noc Muzeów w Stargardzie (grupa uczennic z II LO zajęła pierwsze miejsce w konkursie stylizacji historycznych); wprowadzenie do tradycji szkoły; „wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych” z okazji Narodowego Święta Niepodległości; warsztaty terenowe w dolinie rzeki Krapiel (np. marsz do punktów pomiarowych na podstawie mapy, badanie skażenia powietrza, określanie typów chmur czy form zagospodarowania, wykonanie profilu glebowego na podstawie odkrywki, działalność rzeki - tworzenie meandrów, prędkość przepływu itp.); marsz w Puszczy Bukowej (orientacja za pomocą mapy, walory przyrodnicze oraz zwiedzanie schronów z czasów II wojny światowej); uczestnictwo w grze miejskiej – historia Szczecina.</p> <p>Zespół Szkół nr 1:</p> <p>wernisaż i spotkanie z najstarszymi mieszkańcami miasta z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa - Pamięć miejsc i ludzi we wspomnieniach i czasopiśmie, Książnica Stargardzka; wycieczki dla kl. II - Poznajemy historię i architekturę Perły Pomorza Zachodniego - Kolegiaty NMP; realizacja programu dydaktyczno-wychowawczego w kl. I „Ziemia stargardzka moją małą ojczyzną”; lekcje muzealne dla kl. II (Dzień po dniu... Stargard 1945-1989, Stargard - miejsce z historią, Stargard od czasów późnego średniowiecza do lat 20. XX w; Stargard i jego mieszkańcy na przełomie XIX i XX</p>
--	--	--	--

			<p>wieku w obiektywie ówczesnych fotografów); problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego poruszana w ramach realizacji programu nauczania przedmiotów zawodowych w zawodzie technik obsługi turystycznej (zagadnienia dotyczące historii naszego miasta i jego zabytków, atrakcyjności turystycznej Stargardu, struktury funkcjonowania informacji turystycznej i branży turystycznej w naszym mieście); w czasie praktyki zawodowej współpraca ze specjalistami z branży turystycznej (w biurach podróży, hotelach, centrum informacji turystycznej); rajdy piesze; udział w zajęciach muzealnych - Noc Muzeum.</p> <p>Zespół Szkół nr 2 w Stargardzie wystawa „Siła jest kobietą”- bohaterki II wojny światowej; wystawy okolicznościowe (święto 3 Maja, święto Flagi, święto Niepodległości, rocznica wprowadzenia stanu wojennego); wyjście do kina na film „Wołyń”; wycieczka do Szczecińskiego Muzeum Przełomu; lekcje muzealne w szkolnej Izbie Pamięci „Lata Przełomu 1980-90” dla kl. I-IV; zorganizowanie w szkole „Nocy Muzeum”; zwiedzanie podziemi Szczecina „Trasa II wojny światowej”; tematyka ochrony dziedzictwa kulturowego regionu ujęta w programie Koła Historycznego; redagowanie gazetki ściennej o tematyce dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Zespół Szkół nr 5 (sekcja turystyczna LUKS „PIĄTKA”): tematyka ochrony dziedzictwa kulturowego regionu ujęta została w programie wychowawczym szkoły oraz w programach pracy z wychowawcą we wszystkich klasach pod hasłem „Region w którym żyję” i planie Koła geograficznego i turystycznego; organizacja spotkań muzealnych (wszystkie klasy pierwsze) w ramach zajęć z geografii i historii; spacer historyczne „Cztery pory roku”, zwiedzanie kolegiaty NMP; wycieczki studyjne, zwiedzanie Bastei; rajdy piesze „Zimowe barwy Miedwia”, „Dolina Iny”, „Przyrodnicze skarby stargardzkich parków”, „Na gotyckim szlaku”; rajdy rowerowe; spływy kajakowe doliną Iny; szkolne konkursy fotograficzne o tematyce przyrodniczo geograficzne „Żabie Uroczysko”; konkursy wiedzy „Znam Stargard” w ramach festynu klas „Babie lato”.</p> <p>Zespół Szkół Specjalnych: prezentacje: „Stargard wczoraj i dziś”, „Stargard</p>
--	--	--	--

			<p>klejnot Pomorza”; lekcje muzealne: „Średniowieczne zawody”, „Klucz do Bastei”; wycieczki: mury obronne świadkiem historii miasta; miejsca rekreacji mieszkańców Stargardu; przedstawienie teatralne w SCK; Książnica w Stargardzie – zajęcia czytelniczo-medialne dotyczące historii Miasta; „Zabytki Stargardu”- ilustrujemy wybrany zabytek; lekcja muzealna w Bramie Pyrzyckiej „Sztuka eksperymentalna”; udział uczniów w konkursie plastycznym organizowanym przez MDK „Barwy jesieni”- prace dotyczące stargardzkich zabytków; Koło Muzealne: zwiedzanie Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie; zajęcia w Muzeum Archeologiczno-Historycznym: „Muzeum od kuchni”, „Tkactwo dla początkujących”- warsztaty, Ludowy kalendarz obrzędowy: „Katarzynki”, „Andrzejki”, „Boże Narodzenie”; Warsztaty w MAH: powroźnictwo, zaprojektuj emocje, zaprojektuj miasto; wystawa krawiectwa i ubioru historycznego w muzeum „Jaki krój taki strój”; Koło turystyczno- krajoznawcze: rajd szlakiem umocnień Stargardu, stargardzkie kamienice gotyckie, Rajd PTTK – poznanie zabytków i walorów przyrodniczo- krajoznawczych Stargardu.</p> <p>Zespół Szkół Budowlano- Technicznych: konkurs na plakat „Stargard- miasto pełne historii” wraz z wystawą; udział w lekcjach i zajęciach muzealnych w Muzeum Archeologiczno-Historycznym; zwiedzanie Bastei; projekt „Znam Stargard”; wycieczka szlakiem zabytków Stargardu; rajd na orientację; zwiedzanie czerwonych koszar; podczas zajęć z przedmiotów zawodowych młodzież poznała: układ torowy w obrębie stacji Stargard oraz budowle inżynierskie (most na rzece Ina w Żarowie).</p> <p>Bursa Szkolna: spacer historyczny po Stargardzie, zapoznanie się z obiektami zabytkowymi Miasta; pogadanki na temat historii Stargardu; konkurs wiedzy o Stargardzie.</p>
13.	Informowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych o możliwościach uzyskania dotacji	<p>Chociwel -</p> <p>Dobrzany -</p> <p>Dolice -</p> <p>Ińsko -</p> <p>Kobylanka -</p> <p>Marianowo -</p>	

	i środków pozabudżetowych na określone zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami		
		Stara Dąbrowa	-
		Stargard	-
		Miasto Stargard	-
		Suchań	-
		Powiat Stargardzki	+

Zakończenie

Sprawozdanie z dwuletniej realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami wskazuje na podjęte w tym okresie działania.

1. Realizowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnych na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (głównie w zakresie charakteru i funkcji zabudowy - promocja kontynuacji i wdrażania tradycji budowlanej).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że jego ustalenia są powszechnie obowiązujące na obszarze gminy, mają moc wiążącą i wprowadzają porządek w działalności inwestycyjnej. Jednak zgodnie z przepisami obowiązującej ustawy, obszary gmin nie muszą być w całości pokryte tymi planami i zgodnie z założeniami polityki przestrzennej gmin plan miejscowy tworzy się fakultatywnie, a gmina sama decyduje o przystąpieniu do sporządzania planu dla określonego obszaru.

W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniającym wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w 2015 roku 8 gmin zastosowało ten zapis w swoich uchwałach (Chociwel, Dobrzany, Dolice, Kobylanka, Marianowo, Stargard, miasto Stargard, Suchań), w 2016 cztery gminy (Dolice, Kobylanka, Stargard, Miasto Stargard).

Obowiązkowo plan miejscowy sporządza się między innymi dla obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, obszarów przestrzeni publicznej, w sytuacji utworzenia na terenie gminy obszaru chronionego krajobrazu, parku kulturowego, przeznaczenia pod działalność inwestycyjną obszarów rolnych i leśnych, w przypadku lokalizowania obiektów handlowych wielko powierzchniowych o powierzchni sprzedaży ponad 2000 m².

Ustawodawca przyjął, że w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza:

- 1) wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;
- 2) walory architektoniczne i krajobrazowe;
- 3) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych;
- 4) wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

- 5) wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych;
- 6) walory ekonomiczne przestrzeni;
- 7) prawo własności;
- 8) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 9) potrzeby interesu publicznego.

Niezbędnym uzupełnieniem planowania przestrzennego musi być system stałej obserwacji zmian przestrzennych, tak aby informacje pochodzące z tego systemu pozwalały na bieżącą korektę i aktualizację planów. Jest to jeden z warunków skuteczności planowania przestrzennego w sterowaniu rozwojem i jego realizacją.

2. Ustanowienie społecznych opiekunów zabytków w ramach realizacji zadań własnych powiatu; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków.

Na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami, Społecznego opiekuna zabytków ustanawia, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, starosta właściwy dla miejsca zamieszkania (siedziby) kandydata. Starosta prowadzi listę społecznych opiekunów zabytków (art. 103 ust.4).

Najważniejszym zadaniem Społecznego opiekuna zabytków jest propagowanie piękna swojej okolicy, wartości wybranego zabytku, którego skutkiem może być rozwój turystyki i widoczne ekonomiczne korzyści wynikające z tego faktu.

Warunki uzyskania tytułu Społecznego opiekuna zabytków: zgodnie z art. 102 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) społecznym opiekunem zabytków może być osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych, nie była karana za przestępstwa popełnione umyślnie oraz posiada wiedzę w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Podstawowe formy działania Społecznych opiekunów zabytków to:

- profilaktyka - czyli zapobieganie zniszczeniu i dalszej dewastacji obiektu,
- ochrona - informowanie społeczności lokalnej o potrzebie ochrony zabytku, pomoc w zdobywaniu funduszy, inicjowanie działań,
- upowszechnianie wiedzy o zabytkach,
- interwencje - począwszy od wojewódzkiego konserwatora zabytków, poprzez interwencje w urzędach państwowych i samorządowych, a skończywszy na zaangażowaniu środków masowego przekazu,

- poszukiwanie gospodarzy - często zdarza się, że obiekt zabytkowy nie posiada właściciela lub użytkownika, wówczas remontowanie takiego obiektu nie ma sensu, gdyż przy braku użytkownika ponownie popadnie w ruinę.

W 2015 roku oraz w 2016 roku Działanie 2 nie zostało zrealizowane w żadnej gminie. Można zatem wnioskować, iż zniechęcać do podjęcia tego niełatwego zadania mogą wysokie wymagania w stosunku do społecznych opiekunów zabytków, min. posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie wiedzy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

3. Dofinansowanie prac remontowo- konserwatorskich przy zabytkach stanowiących własność powiatu.

W roku 2015 udzielono dotacji do prac remontowo - konserwatorskich w następujących gminach:

Dobrzany - kwota 15 000,00 zł,

Kobylanka - kwota 20 000,00 zł,

Marianowo - kwota 50 000,00 zł,

Miasto Stargard - kwota 520 207,00 zł,

oraz Powiecie Stargardzkim - kwota 22 500,00 zł,

na łączną kwotę **627 707,00 zł.**

W 2016 roku w gminach:

Chociwel - kwota 30 000,00 zł,

Dobrzany - kwota 15 000,00 zł,

Stara Dąbrowa - kwota 39 768,93 zł,

Stargard - kwota 17 000,00 zł,

Miasto Stargard - 497 600,00 zł,

i Powiecie Stargardzkim - kwota 95 000,00 zł,

na łączną kwotę **694 368,93 zł.**

W roku 2015 udzielono dotacji w 4 gminach oraz Powiecie Stargardzkim na łączną kwotę 627 707,00. zł. W roku 2016 dotacji udzieliło 5 gmin i Powiat Stargardzki na kwotę 694 368,93.

W 2016 r. wykonano prace georadarowe i dokumentacyjne na terenie lapidarium w Kobylance oraz na terenie placu po nieistniejącym kościele z cmentarzem przykościelnym – koszt realizacji zadań – 18 450 zł brutto.

W kolejnych latach realizacji Programu planuje się na miarę możliwości finansowych Powiatu Stargardzkiego wspieranie inicjatyw podejmowanych przez właścicieli zabytków hamujących proces degradacji zabytków. Działania te z pewnością przyczynią się do większej ochrony dziedzictwa kulturowego naszego powiatu.

4. Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach powiatowych.

Nie zostało zrealizowane.

5. Aktualizacja informacji o zabytkach powiatu na stronie internetowej powiatu.

Wszystkie Gminy oraz Powiat Stargardzki aktualizują na swoich stronach internetowych informacje o zabytkach znajdujących się na ich terenie.

6. Udostępnienie na stronie internetowej powiatu wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Gmina Dolice oraz Powiat Stargardzki udostępniają na swoich stronach wykaz zabytków znajdujących się w rejestrze zabytków lub w wykazie wojewódzkiej ewidencji zabytków.

7. Tworzenie dokumentacji fotograficznej zabytków ruchomych i nieruchomych i krajobrazu kulturowego powiatu.

Gminy oraz Powiat Stargardzki w różnej formie umieszczają na swoich stronach www. fotografie obiektów zabytkowych. W celu ułatwienia ich znalezienia dobrze byłoby wypracować jednakowy sposób ich prezentacji.

8. Inicjowanie tworzenia nowych szlaków tematycznych i kulturowych oraz włączenia ich w sieć istniejących szlaków o zasięgu ponadregionalnym.

Gmina Miasto Stargard - Trasa Muzealna – „Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem im nowych funkcji kulturalnych”.

Aplikowanie o środki z Programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

- Przystosowanie Baszty Tkaczy (Lodowej) do celów wystawienniczych
- Obiekt udostępniany zwiedzającym poprzez ciąg komunikacyjny prowadzący z Bastei (Basteja klatka schodowa - kładka - Baszta Tkaczy).

Wystawa: zakłada się udostępnienie i adaptację dla celów wystawienniczych dwóch pomieszczeń: lochu i jednego poziomu Baszty - przestrzeni (sali ekspozycyjnej), do której wejście będzie prowadziło z kładki komunikacyjnej. Wystawa średniowiecznego detalu architektonicznego.

- Brama Pyrzycka – adaptacja przyziemia na Centrum Informacji Turystycznej. Przystosowanie pomieszczeń na cele zajęć edukacji muzealnej,
- mury obronne pomiędzy Bramą Pyrzycką a Basztą Morze Czerwone – prace konserwatorskie,
- Ul. Warowna na odcinku jw., przebudowa ulicy, wymiana nawierzchni na bruk,
- przystosowanie Baszty Morze Czerwone do celów wystawienniczych.

Obiekt po remoncie będzie także pełnił funkcję punktu widokowego. Planowana tematyka wystawy nawiązywać będzie do Wojny Trzydziestoletniej.

- Mury obronne przy ul. Klasztornej – prace konserwatorskie oraz odbudowa zawalonego odcinka muru.
- System identyfikacji zewnętrznej Trasy Muzealnej.

9. Organizowanie wycieczek studyjnych – prezentacja najcenniejszych obiektów zabytkowych, organizowanie konkursów związanych z tematyką zabytków w regionie.

Działanie nr 9 zrealizowały gmina Stargard, gmina miasto Stargard oraz Powiat Stargardzki (3). Pozostałe gminy nie deklarowały realizacji zadania w 2015 roku.

W 2016 roku gminy Chociwel, Stargard, gmina miasto Stargard oraz Powiat Stargardzki (4) realizowało działanie nr 9.

10. Monitoring sporządzania gminnych ewidencji zabytków.

Uchwałą Nr 797/16 Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 11 lutego 2016 r. został powołany zespół ds. monitoringu realizacji Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele 10 gmin Powiatu stargardzkiego w następującym składzie:

- Iwona Wiśniewska (Zarząd Powiatu Stargardzkiego) - Przewodnicząca Zespołu,
- Zofia Chmielewska - Gmina Chociwel,
- Emilia Szalewicz - Gmina Dobrzany,
- Andrzej Wołoszkiewicz - Gmina Dolice,
- Krzysztof Paluch - Gmina Ińsko,

- Marcin Lewicki - Gmina Kobylanka,
- Jan Bugajny - Gmina Marianowo,
- Kazimierz Adamek - Gmina Stara Dąbrowa,
- Mirosław Antczak - Gmina Stargard,
- Mirosław Opęchowski - Gmina Miasto Stargard,
- Danuta Chrzanowska - Gmina Suchań,

oraz przedstawiciele Starostwa Powiatowego:

- Elżbieta Świdorska,
- Jacek Adamczyk,
- Agnieszka Dąbrowska,
- Bożena Tylak,
- Edyta Nowicka.

W ramach prac odbyły się dwa spotkania: w dniu 15 marca 2016 roku w siedzibie Starostwa Powiatowego, w dniu 12 maja 2016 roku wyjazdowe posiedzenie w Gminie Stara Dąbrowa. W ramach posiedzenia zespół zwiedził zabytki w Kicku, Krzywnicy, Rosowie, Nowej Dąbrowie.

Gmina Dobrzany wprowadziła Gminną Ewidencję Zabytków oraz został uchwalony Gminny Program Ochrony Zabytków - Uchwała nr X/93/15 Rady Miejskiej w Dobrzanych z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Dobrzany na lata 2015-2018.

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków przepisał z księgi rejestru zabytków nieruchomych województwa szczecińskiego do księgi zabytków nieruchomych województwa zachodniopolskiego pod nowym numerem w roku 2015:

- A- 1407 jako kościół filialny pw. Św. Wojciecha BM, po obrysie murów obwodowych w miejscowości Dobrzany, gm. Dobrzany,
- A- 1402 jako kościół filialny pw. Przemienienia Pańskiego, po obrysie murów obwodowych w miejscowości Odargowo, gm. Dobrzany,
- A- 1406 jako relikty średniowiecznych, nowożytnych piwnic, zlokalizowanych na poziomie piwnic budynku usługowo - mieszkalnego przy ul. Bolesława chrobrego nr 8,8a, 8b, 8c w mieście Stargard Szczeciński, gm. Stargard Szczeciński,

w roku 2016:

- A- 1516 jako kościół filialny pw. Matki Bożej Bolesnej w miejscowości Biała, gm. Dobrzany,

- A- 1519 jako park w miejscowości Mogilica, gm. Dolice,
- A- 1521 jako park w miejscowości Kolin, gm. Dolice,
- A- 1517 jako kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia MNP w miejscowości Koszewo, gm. Stargard,
- A- 1520 jako park w miejscowości Dolice, gm. Dolice,
- A- 1518 jako park dworski w miejscowości Storkówko, gm. Stara Dąbrowa,
- A- 1511 jako park dworski w miejscowości Oświno, gm. Chociwel,
- A- 1507 jako kościół filialny pw. św. Anny (po obrysie murów obwodowych) wraz z kamiennym murem i dwoma bramkami cmentarnymi (od strony północnej i południowej) w miejscowości Bielkowo, gm. Kobylanka,
- A- 1529 jako założenie parkowo- folwarczne, w skład którego wchodzi: park, dziedzińce gospodarcze oraz zabudowania dawnego folwarku w miejscowości Brzezina, gm. Dolice,
- A- 1534 jako zespół pałacowo - parkowy, w skład którego wchodzi: pałac oraz park w miejscowości Kamienny Most, gm. Chociwel,
- A- 1530 jako zespół pałacowo - parkowy, w skład którego wchodzi: pałac- willa, wieża widokowa oraz park w miejscowości Warszyn, gm. Dolice.

Włączył do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w 2015 roku:

- zespół zieleni – zabytkowe aleje zlokalizowane w miejscowości Krapiel, gm. Stargard Szczeciński,

w roku 2016:

- Relikty średniowiecznych, nowożytnych piwnic, zlokalizowanych na poziomie piwnic budynku usługowo - mieszkalnego przy ul. Bolesława chrobrego nr 8,8a, 8b, 8c w mieście Stargard, gm. Stargard.

Wyłączył z Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w 2016 roku obiekt (chałupa) z miejscowości Wapnica, gm. Suchań.

Art. 4 ust 1 ustawy o samorządzie powiatowym - zawiera generalną zasadę, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Ustawodawca wymienia wśród 22 kategorii zadań publicznych powiatu kulturę i ochronę dóbr kultury. Katalog ten ma charakter zamknięty, rozszerzyć go może jedynie przepis ustawy szczególnej - ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, natomiast art. 1 określający pojęcie powiatu stwierdza iż:

1. Mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową,

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o powiecie, należy przez to rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.

Biorąc pod uwagę powyższe w Programie ujęto również działania podejmowane przez poszczególne Gminy realizujące jego Działania.

W trakcie obowiązywania Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015 - 2018 oraz biorąc pod uwagę jego ewaluację, zwrócono się do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z zapytaniem o wymóg uzgodnienia zmian w obowiązującym dokumencie. Z odpowiedzi jednoznacznie wynika, iż proponowane zmiany nie wymagają takowego uzgodnienia, gdyż Programy opieki nie obejmują wyłącznie zabytków będących w posiadaniu samorządów ale ogólnie – zabytki znajdujące się na terenie objętym władztwem samorządów.

W związku z powyższym zmienia się zapis:

CEL PRIORYTETOWY 1: świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego, działanie 3

- z „Dofinansowanie prac remontowo - konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność powiatu” na „Finansowanie prac remontowo - konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu”,

CEL PRIORYTETOWY 1: świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego, działanie 4

- z „Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach powiatowych” na „Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie powiatu”,

CEL PRIORYTETOWY 2: popularyzacja i promocja dziedzictwa kulturowego regionu i edukacja na temat dziedzictwa kulturowego regionu, działanie 1

- z „Aktualizacja informacji o najcenniejszych zabytkach powiatu na stronie internetowej powiatu” na „Aktualizacja informacji o najcenniejszych zabytkach z terenu powiatu na stronie internetowej powiatu/gmin”,

- z „Udostępnianie na stronie internetowej powiatu wojewódzkiej ewidencji zabytków” na „Udostępnianie na stronie internetowej powiatu/gmin wojewódzkiej ewidencji zabytków”.

11. Stworzenie oferty nieruchomości zabytkowych do sprzedaży, dzierżawy osobom, które będą chciały sfinansować ich rewaloryzację, remont itp.

W roku 2106 dla terenu w rejonie ulic: Morskiej, Szosy Maszewskiej, Wiśniowej obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego przyjęty uchwałą nr XXI/234/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim

z dnia 25 września 2012 r. Działka nr 66/1 położona jest na terenie elementarnym o symbolu 38UO o funkcji – teren usług oświaty. Budynek przy ul. Gdyńskiej 3 objęty jest ochroną konserwatorską, polegającą na:

1. zachowaniu tradycyjnej formy architektonicznej budynku:

- a) gabarytów wysokościowych, formy dachu i rodzaju pokrycia,
- b) kompozycji i wystroju elewacji frontowej; zasadniczych podziałów oraz charakterystycznych detali architektonicznych elewacji, w tym gzymsów,
- c) formy stolarki okiennej i drzwiowej,

2. stosowania tradycyjnych materiałów przy wymianie zniszczonych elementów budowlanych,

3. opiniowania wszystkich prac remontowo-budowlanych mających wpływ na wygląd obiektu z odpowiednią służbą ochrony zabytków. Pozostałe JST nie realizowały Działania nr 11.

4. w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu, po wystawieniu orzeczenia o jego złym stanie technicznym, należy opracować dokumentację budowlaną oraz fotograficzną i przekazać do archiwum odpowiedniej służby ochrony zabytków.

12. Wprowadzenie problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do programu edukacji szkolnej, organizacja spotkań muzealnych, spacerów historycznych itp.

W roku 2015 problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego w programie edukacji szkolnej realizowały gminy: Stara Dąbrowa (gimnazjum Publiczne im. Noblistów Polskich, Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Chlebówku, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Parlinie. Brak jest danych z realizacji Działania nr 12 przez jednostki podległe Prezydentowi Miasta. Gmina Miasto Stargard Szczeciński (Muzeum Archeologiczno – historyczne);

Powiat Stargardzki (Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych nr 1,2,3,4,5,6, Zespół Szkół Budowlano Technicznych, Bursa Szkolna, Zespół Szkół Nr 1, I Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Nr 5, II Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Specjalnych).

Działanie nr 12 nie zostało zrealizowane przez: gminę Chociwel, Dobrzany, Dolice, Ińsko, Kobylanka, Marianowo, Suchań.

W 2016 roku zadanie zostało realizowane przez gminę: Chociwel, Miasto Stargard (brak danych z realizacji Działania nr 12 przez jednostki podległe Prezydentowi Miasta), Powiat Stargardzki. Pozostałe gminy (Dobrzany, Dolice, Ińsko, Kobylanka, Marianowo, Stara

Dąbrowa, Stargard, Suchań) nie realizowały zadania dotyczącego popularyzacji i promocji dziedzictwa kulturowego regionu.

13. Informowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych o możliwościach uzyskania dotacji i środków pozabudżetowych na określone zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami.

W latach 2015 - 2016 na podstawie uzyskanych informacji tylko Powiat Stargardzki informował o możliwości uzyskania dotacji na prace konserwatorskie i budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Podsumowanie

Podsumowując należy stwierdzić, że priorytety określone w Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Stargardzkiego na lata 2015-2018 w okresie sprawozdawczym były realizowane wszechstronnie przez różnorodne i komplementarne zadania, które prowadziły do osiągnięcia założonych celów. Zadania te obejmowały zarówno działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu zachowania zabytków na terenie powiatu, choć tych wciąż jest za mało w stosunku do stwierdzonych potrzeb, jak i projekty, upowszechniające i promujące lokalne dziedzictwo kulturowe oraz zwiększające świadomość społeczną w zakresie potrzeby jego zachowania. Aby osiągnąć wymierne i trwałe efekty podobne działania powinny być kontynuowane w kolejnych latach, co przyczynić się może do zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej oraz do budowania silnej tożsamości lokalnej jego mieszkańców.

Wicestarosta
Iwona Wiśniewska

